MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

J. Ciołkosz

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 28 XI 1941 /popołudniowy/.

I

Dotyczące Polski.

MOSKWA 27 XI, g.16,15 - audycja specjalna.
W czasie audycji tej - nadawanej poza zwykłym programem, wygłoszono szereg przemówień w różnych językach, m. in. po polsku. Pierwsze przemówienie w języku polskim: Hitler nosi się z fantastycznym zamiarem podbicia całego świata i okupował on już znaczną część Europy. Lecz oto świat cały zjednoczył się w walce przeciw Hitlerowi i naród radziecki skutecznie stawia mu opór właśnie dlatego, że jest zwarty i zjednoczony. Niemcy rabują i prześladują Polaków, aby zniszczyć żywioł polski. Polacy powinni się zjednoczyć z Żydami, Ukraińcami i Jugosłowianami dla walki przeciwko Hitlerowi. Niech żyje Polska, niech żyje porozumienie polsko-radzieckie.- W przemówieniu ukraińskim Kornijczuka, członka Akademii Ukraińskiej, powiedział on m. in.: Niemcy dążą do tego, by narody słowiańskie zwalczały się wzajemnie.- Drugie przemówienie w języku polskim: - Gdyby Hitlerowcy zdołali złamać bohaterski opór czerwonej armii, Polska byłaby bardziej jeszcze zniszczona przez zezwierzęconą niemczyznę. Polska nie może istnieć w hitlerowskiej Europie. W tak zw. nowej Europie, t. j. faszystowskiej, udziałem Polaków ma być tylko praca. Polacy! Zwycięstwo Hitlera oznacza śmierć dla Polski. Polacy, sabotujcie zarządzenia władz niemieckich, na terror odpowiadajcie terrorem. Niszczcie magazyny, mosty i tory kolejowe. Jeśli zmuszą was do wstąpienia do armii niemieckiej, to o ile znajdziecie się na wschodnim froncie, przejdźcie przy pierwszej okazji na stronę wojsk czerwonych. Naród Bolesława Krzywoustego, Kościuszki, Traugutta, nie będzie biernie czekał, aż faszyści zakują w niewolę całą Europę. Śmierć faszyzmowi, niech żyje braterstwo broni armii polskiej i czerwonej. Polacy zawsze walczyli o wolność i dlatego wypisali na swym sztandarze "Za wolność naszą i waszą". Niewola Polski po pokonaniu jej w r. 1939 była wstępem do uciemiężenia innych narodów europejskich. Walka o wolność innych narodów europejskich jest walką o wolność Polski.

MOSKWA po rosyjsku, 27 XI, g.16,15.
Faszyści uważają narody słowiańskie za mniej wartościowe niż germańskie i chcą je wytępić. Czy naród polski, który wydał takich wodzów, jak Bolesław Chrobry, Batory, Sobieski, takich poetów i pisarzy, jak Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, Niemojewski, Żeromski, Sienkiewicz, Przybyszewski, tudzież szereg wybitnych uczonych jest narodem mniej wartościowym niż Niemcy? Naród rosyjski wydał również całą plejadę wielkich uczonych, którzy zdobyli światową sławę we wszystkich dziedzinach nauki, wielkich pisarzy i poetów. Narody słowiańskie nie mogą zginąć. Wspólnymi siłami pokonają zbrodniarzy faszystowskich i pójdą ku lepszej przyszłości.

BELGRAD po ukraińsku, 27 XI, g.22,00.
Ponieważ władze niemieckie dbają o zdrowie młodzieży ukraińskiej, ukraińskie organizacje młodzieżowe mogą wnosić podania do gubernatora Franka o zezwolenie na korzystanie z miejscowości kuracyjnych karpackich przez młodzież, dla której jest to wskazane ze względów zdrowotnych.- W Tomaszowie Lubelskim daje się zaobserwować znaczny wzrost narodowego ruchu ukraińskiego, na którego czele stoi dr Roman Piesecki/?/. Przy ul. Kościuszki powstała ukraińska jadłodajnia, pozatym tworzone są Związek Kulturalny i Kooperatywa.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 27 XI, g.21,30.
We Lwowie urządzono ghetto dla 110 tys. Żydów, z których przesiedlono już 40 tys., a pozostali przesiedleni zostaną do 14 XII.- Oprócz 10 gimnazjów ukraińskich istniejących już w Galicji otwarte zostaną 4 seminaria dla nauczycieli, we Lwowie /zapewne dwa/, w Rochaczowie i w Jaworowie.- Na Ukrainie ukazują się następujące pisma: Wilne Słowo w Drohobyczu, Ukraińskie Słowo w Żytomierzu, Umańskie Wisti w Umaniu, Ukraińskie Słowo oraz..

Ukrainiec w Kijowie, Mariupolska Gazeta w Mariupolu, a wreszcie Nowa Doba w Berlinie dla jeńców.

POLSKIE RADIO IM. TADEUSZA KOSCIUSZKI, 27 XI, g.19,00.

Hitler zmobilizował wszystkie swe siły na Moskwę, gdzie walczą również bandy węgierskie, rumuńskie, hiszpańskie i słowackie. Ofenzywa ta nie udaje się jednak w żadnym z kierunków. Łozowski oświadczył, że nie może być mowy o oddaniu Moskwy i że jeśli Niemcy jej nie zdobędą, poniosą klęskę.- Lotnictwo polskie, działające razem z angielskiem, zadaje Niemcom ciężkie straty, przyczym eskadry polskie uważane są w W. Brytanii za najlepsze. Śleny naszym lotnikom najserdeczniejsze pozdrowienia.- Szef Gen. Gub. Frank oświadczył w imieniu Hitlera, że Polska nigdy nie będzie niepodległą i że Niemcy pomszczą krzywdy, jakich doznali od Polaków. Polska będzie wolna i niepodległa i trwać będzie przez wieki, bo tego chce naród polski i cała ludzkość.- Wśród rannych żołnierzy niemieckich znajdują się liczni Polacy, wcieleni siłą do wojska niemieckiego. Mówią oni po polsku, bo już na niczym im nie zależy. Jeden z rannych opowiada, iż Niemcy rzucili na front moskiewski wszystko, co mieli. Polacy znajdujący się w wojsku niemieckim powinni dezerterować i wstępować do oddziałów partyzanckich, bądź przechodzić na stronę czerwonych wojsk. W Sowietach jest wojsko polskie, które walczyć będzie przeciwko Niemcom.

II

Ogólne.

WEICHSELSENDER po ukraińsku, 27 XI, g.18,15.

Przemówienie syna komisarza spraw zagranicznych ZSRR, Mołotowa, jeńca wojennego Georgia Skriabina: Może wam się wydać dziwnymi, że ja, syn Mołotowa, będę przemawiał przeciwko bolszewikom, lecz poznałem prawdę i chcę ją wam powiedzieć. Zdecydowałem się iść inną drogą, niż mój ojciec. Od 22 lat oszukiwali nas Żydzi-bolszewicy, twierdząc, że na zachodzie robotnik i chłop żyje w nędzy i jest eksploatowany. Widziałem jednak w Niemczech, jak robotnicy pracują swobodnie w higienicznych warunkach i zarobki ich pozwalają im prowadzić kulturalne i wygodne życie. Każdy robotnik ma rower, przed wojną wielu miało nawet małe samochody. Robotnicy-specjaliści zarabiają więcej, niż nawet najlepszy inżynier w Sowietach. Chłopi żyją jak milionerzy, mają wspaniałe budynki, 5-pokojowe mieszkania, inwentarz, maszyny rolnicze. Żydzi-bolszewicy okłamywali i eksploatowali nas, a jednocześnie przygotowywali się do opanowania całej Europy. Obalcie ich, ratujcie naszą ojczyznę, nie słuchajcie wezwań tych zbrodniarzy, nie niszczcie kraju. Waszym obowiązkiem będzie budować przyszłą wielką Rosję. Żydzi opanowali władzę w Sowietach i dla swoich celów niszczą kraj i skazują na śmierć miliony ludzi.- Skończcie z tymi zbrodniarzami.

Uwaga: - Z zapowiedzi speakera wynika, że audycja była nadana z grupy rozgłośni Wisła-Warszawa, Belgrad, Zeesen i Rzym. Iż ta sama grupa transmitować ją będzie dnia 28 XI.

BRATYSŁAWA po rosyjsku, 27 XI, g.21,45.

Zagadnienie transportu materiału wojennego dla armii sowieckiej przez Iran napotyka na niezwyciężone trudności.- Flota bałtycka i czarnomorska wskutek poniesionych strat całkowicie utraciły wszelkie znaczenie dla dalszych działań wojennych. Prócz tego marynarka sowiecka straciła ogółem przeszło 380 tys. ton okrętów handlowych.- Gdy wzięto do niewoli oddział spadochronowy sowiecki, którego celem było niszczenie dróg na tyłach wojsk niemieckich, okazało się, że w skład tego oddziału wchodziła pewna ilość dziewcząt, które zeznały, że jako znające języki obce zostały zmuszone do wstąpienia do oddziału spadochronowego i że zadaniem ich miało być uwodzenie żołnierzy niemieckich, aby ułatwić oddziałowi jego działalność sabotażową.- Pogadanka o wyzyskiwaniu klasy robotniczej w Rosji, gdzie eksploatatorem jest państwo sowieckie, oraz w Anglii i Ameryce, gdzie eksploatatorem jest kapitalizm prywatny. W nowej Europie będzie istniała własność prywatna, ale znajdować się ona będzie pod stałą kontrolą państwa, które będzie baczyło, aby robotnikom zapewnione były jaknajlepsze warunki bytu. Nie będzie więcej wrogiego stosunku między przedsiębiorcą i robotnikiem, gdyż obaj służyć będą państwu.

BELGRAD po ukraińsku, 27 XI, g.22,00.
Wycieczka dziennikarzy włoskich, węgierskich, rumuńskich, serbskich, słowackich, kroackich i in. w składzie 300 osób zwiedziła Kijów, gdzie widziała cerkwie, gmachy i instytucje ukraińskie i mogła się przekonać o rozmiarach spustoszeń, jakich dopuścili się bolszewicy. Wycieczka mogła zorientować się, jakie olbrzymie zadania stoją teraz przed narodem ukraińskich.

"STARA GWARDIA" po rosyjsku, 27 XI, g.18,45.
Jakkolwiek Włosi ponieśli duże straty w walkach w Libii, Niemcy koncentrują tam coraz większe siły lotnicze. Koła oficjalne amerykańskie uważnie śledzą przebieg działań w Afryce uważając, że gdyby Anglia tę kampanię przegrała, rząd w Vichy zmuszony byłby do zawarcia sojuszu z Niemcami. Sytuacja wojsk sowieckich pod Moskwą jest ciężka, przytym nieprawdą jest, że w okolicy Rostowa oddziały te idą naprzód. Niemcy wprowadzają do walki nowe siły i nowe czołgi, my zaś nie mamy ani wyćwiczonych rezerw ani sprzętu wojennego.

RZYM po rosyjsku
27 XI, g.15,15. Odezwa do obywateli sowieckich:- W okupowanych przez Niemcy krajach, szczególnie w Paryżu, znaleziono dokumenty, ujawniające rolę masonerii i kierującego nią żydowstwa w życiu politycznym i gospodarczym świata. Pod wpływem Żydów Anglia sprowokowała wojnę światową w r.1914, a następnie rewolucję w r.1917, by Żydzi mogli dojść tam do władzy. Sojusz Anglii z Żydami datuje się od 300 lat, obecny więc związek Anglii i Stanów Zjednoczonych z ZSRR jest zjawiskiem, które wynika z tego stanu rzeczy. Anglia próbuje zniszczyć państwa osi zapomocą blokady. Uwolnienie Rosji z pod władzy sowieckiej unicestwi blokadę.
27 XI, g.16,00. Wiadomości wojenne - zajęcie Sidi Omar przez wojska włoskie.- Przemówienie Ribbentroppa na przyjęciu dla delegatów, którzy podpisali Pakt Antykominternowski w Berlinie.

MOSKWA po polsku.
27 XI, g.16,15. Audycja dla młodzieży: bohaterski opór czerwonej armii dodaje odwagi narodom europejskim w okupowanych krajach i wszędzie wzrasta sabotaż, tudzież walki partyzanckie. W Jugosławii partyzanci rozwinęli działalność dochodzącą do rozmiarów wojny. W Czechosłowacji sabotaże w zakładach przemysłowych i na kolejach przybierają na sile, wskutek czego produkcja materiałów wojennych obniża się. Wzrasta sabotaż we Francji, Norwegii i Holandii. Naród niemiecki zmęczony jest wojną i pragnie jaknajszybszego pokoju.
27 XI, g.20,15. Wiadomości wojenne.- Komisariat budowy maszyn przekształcony został na komisariat uzbrojenia, co jest dowodem, jak wielką wagę przywiązują władze sowieckie do kwestii uzbrojenia.-Według NYT ze Sztokholmu większość generałów fińskich nie wierzy już w zwycięstwo armii niemieckiej.
28 XI, g.7,15. Komunikat SBI.- Nadanie orderu Lenina lotnikom angielskim w ZSRR.- W kronice międzynarodowej podano informacje tylko o działalności lotnictwa angielskiego w Afryce, nie wspominając wcale o działaniach armii lądowej. Z Bukaresztu donoszą, że opublikowanie przez 2 generałów tureckich, którzy zaproszeni byli przez dowództwo niemieckie dla zwiedzenia frontu wschodniego, sprawozdania z tego frontu wywołało wielkie oburzenie w społeczeństwie tureckim, któremu dała wyraz nawet część prasy tureckiej.

NEW YORK po polsku, 27 XI, g.22,45.
Wiadomości wojenne. Źródła berlińskie przyznają zapoczątkowanie operacyj na dużą skalę w Jugosławii wobec zajęcia przez Czetników części kraju na zachód od Morawy. Te same źródła przypisują wzrastającą działalność sabotażową we Francji wysłaniu specjalnych oddziałów sabotażowych brytyjskich.- Demonstracje przeciwniemieckie w Kopenhadze zdołały przybrać wielkie rozmiary, albowiem władze okupacyjne początkowo sądziły, że jest to manifestacja ludności w związku z podpisaniem przez Danię Paktu Antykominternowskiego.

NEW YORK po francusku, 27 XI, g.23,00.
Waszyngtoński Star podkreśla polityczne znaczenie rozszerzenia Lease and Lend Bill'u na siły wojenne Wolnej Francji:- Uznanie przez prez. Roosevelta, że działalność tych sił ma znaczenie dla akcji obrony Ameryki przeciwko Hitleryzmowi, jest krokiem wstępnym do uznania gen. de Gaulle jako reprezentanta narodu francuskiego, co nie pozostanie bez wpływu na stosunek do rządu w Vichy.

BOSTON po angielsku, 28 XI, g.0,00.
Spotkanie marsz. Petaina z Goeringiem zostało odroczone z powodu zgłoszenia przez Włochy żądań, których uwzględnienie Niemcy uważają za niemożliwe.

III

Z ostatniej chwili.

SAIGON po francusku, 28 XI, g.14,05.
Japoński rzecznik urzędowy Iszi na konferencji prasowej zapytany o przyszłość stosunków między Stanami a Japonią oświadczył, z uśmiechem, że rozmowy między obu rządami trwają. Odmówił natomiast wypowiedzenia się czy do Stanów odpłyną dalsze statki japońskie dla ewakuowania obywateli japońskich.
Jutro 29 XI z Szanghaju odpłynie reszta garnizonu amerykańskiego.
Minister spraw zagranicznych Australii oświadczył, że Australia pragnie pokojowych stosunków z Japonią, jednak solidaryzuje się całkowicie z demokracjami, którym przewodzą Stany Zjednoczone.
Przewodniczący parlamentu Siamu oświadczył, że sytuacja nie jest aż tak zła, by Siam nie mógł uniknąć znalezienia się w wojnie. Podkreślił, iż Stany i W. Brytania zapewniły Siamowi poszanowanie granic, zaś Japonia zadeklarowała, iż pragnie serdecznych stosunków ze Siamem. Parlament Siamu uchwalił ustawę o obronie, zawierającą daleko idące pełnomocnictwa dla rządu.

RZYM po francusku, 28 XI, g.14,00.
Naczelne dowództwo włoskie poleciło wojskom w Gondarze zaprzestanie walki.

NEW YORK CBS po angielsku, 28 XI, g.14,00.
W kołach miarodajnych Londynu przyznają, iż Finlandia zmuszona została właściwie do podpisania Paktu Antykominternowskiego, to też kwestia wypowiedzenia wojny pozostaje nadal otwartą. /Ze względów technicznych - przeszkody atmosferyczne - odbiór audycyj z Ameryki we wczesnych godzinach popołudniowych był dziś prawie niemożliwy/.